

Zwart krijt

Christopher J. Yates

Zwart krijt

Vertaald uit het Engels
door Nan Lenders

Ambo|Anthos
Amsterdam

ISBN 978 90 263 3156 5

© 2013 Christopher J. Yates

© 2015 Nederlandse vertaling Ambo|Anthos *uitgevers*,

Amsterdam en Nan Lenders

Oorspronkelijke titel *Black Chalk*

Oorspronkelijke uitgever Harvill Secker (UK); Picador (US)

Omslagontwerp Studio Jan de Boer

Omslagillustratie © Fox Photos / Getty Images,

© Henry Sene Yee (oorspronkelijke ontwerper)

Foto auteur © Circe

Verspreiding voor België:

Veen Bosch & Keuning uitgevers nv, Antwerpen

Voor Margi

Want zonder jou
niets

Vertrouw nooit de schrijver.
Vertrouw het verhaal.

– D.H. Lawrence

I(i) Het is nog vroeg als hij belt. Engeland begroet de wereld vijf uur eerder dan wij en mijn dag heeft zijn draai nog niet gevonden als ik opneem.

Niet veel later ben ik met alles wat hij zegt akkoord gegaan.

Maak je maar geen zorgen, zegt hij. Ik beloof je dat het leuk wordt.

Het wordt leuk. Stilte. Klik.

Ja, dat was wat we zeiden over het Spel al die jaren terug. Het wordt echt hártstikke leuk!

Als het gesprek is afgelopen, sta ik nog een tijdje met de telefoon tegen mijn borst gedrukt. En dan loop ik de kamer door en open voor het eerst in drie jaar mijn gordijnen. Want nu heeft hij me gevonden, me opgespoord, en is er eigenlijk geen reden meer om me nog langer te verbergen. Drie afgezonderde jaren lang heeft de hoeveelheid tijd die ik in deze woning heb doorgebracht gemiddeld drieëntwintig uur en negenenvijftig minuten per dag bedragen. Ik ben een heremiet, zo wit als mijn beenderen, zo harig als zaklinnen. Maar nu neem ik me voor om sterker te worden. Ik moet me gereedmaken voor het op handen zijnde bezoek van de zeer oude vriend.

Want dat hij uitgerekend nu belt, is natuurlijk geen toeval. Over vijf weken, op de kop af veertien jaar nadat we elkaar voor het laatst zagen, wordt deze kluizenaar vierendertig. En laat me reeds nu, meteen aan het begin, verklaren dat ik, of ik nou win of verlies, hoop dat dit verhaal zal dienen als mijn waarschuwing

aan de wereld. Als een vermaning. Mijn biecht.

Ik sta voor het raam en staar naar de stad buiten. Alles is gehuld in noodweerlicht, het blauwe plekkenpalet van de hemel. Manhattan, half april. Beneden op Seventh Street spatten en spoelen autobanden het water in de richting van de goten.

Ik druk mijn voorhoofd tegen het glas. Als ik wil winnen moet ik voordat hij komt een metamorfose ondergaan. Ik zal de reis van de herstellende krijger aanvaarden, net als in die boksfilms. Maanden hard werken voor de comeback in de ring, de mislukking die manmoedig probeert zijn carrière nieuw leven in te blazen. En uit de pop van de kluizenaar zal een trotse strijder tevoorschijn kruipen. Zij het dat de kracht die ik voor de aanstaande strijd nodig heb uitsluitend mentale kracht zal zijn. Ik begin me af te vragen wat het psychologische trainingsequivalent zou zijn van museumtrappen op sprinten, met de blote vuist inbeuken op lappen rundvlees en rauwe eieren verzwellen. Ik begin inspirerende muziek te neuriën, zwaai zwakjes met mijn vuisten door de lucht.

Misschien zou ik om te beginnen eens een voorzichtig ommeetje kunnen maken.

Ja, dat ga ik doen, de kluizenaar gaat naar buiten. En misschien laat hij wel een hele poos op zich wachten.

I(ii) Maar tot mijn spijt moet ik rapporteren dat het me niet gelukt is om naar buiten te gaan. Ik werd weerhouden door de glazen die er alle zes nog stonden. Geloof me alsjeblieft, ik had absoluut geen andere keus.

Het verbaast me elke ochtend weer hoeveel er te onthouden is, het hele gedoe waar we doorheen moeten waden voordat het leven léven wordt. Het eten en het drinken en het reinigen. Vooral het reinigen. Elke dag opnieuw vraag ik me af of een dergelijke reiniging ergens toe dient – vooral voor een kluizenaar. Maar ik heb geleerd op mijn routines te vertrouwen. Wanneer ik het vertrouwen verlies in mijn routines, kunnen er erge dingen gebeuren.

Ik pak een waterglas op en word opnieuw gered door een rou-

tine. Ze weerhoudt me ervan te zwelgen in gedachten over het Spel. Ze duwt me zachtjes terug naar het heden.

II(i) Chad had onwaarschijnlijk veel moed moeten opbrengen om toenadering te zoeken tot Jolyon.

Chad en de andere Amerikanen die hier een eenjarig programma gingen volgen, waren een week eerder aangekomen dan de Britse eerstejaars. Eerstejaars voor wie ze op Pitt het rare woord *freshers* gebruikten, maar het was duidelijk wat er bedoeld werd. Chad zou nog veel vreemdere lexicale rariteiten aangeleerd krijgen gedurende zijn tijd in Oxford

Tijdens die eerste eenzame week verzuimde Chad, zoals gewoonlijk, om bevriend te raken met zijn landgenoten, een gewoonte die maakte dat hij zich onbeholpen en stumperig voelde. Ze waren met zijn zessen en ze waren samen ondergebracht in een smal rijtjeshuis een paar straten bij de rivier vandaan en een kwartier lopen van Pitt College.

Naar Oxford komen was het *número uno* moedigste wat Chad ooit had gedaan. En hij was gekomen om avonturen te beleven, dus hij zag niet in wat het hem zou opleveren om tijd door te brengen met zijn Amerikaanse landgenoten. Want het was niet avontuurlijk om hier in de stad tevergeefs op zoek te gaan naar fatsoenlijk eten, om maar eens wat te noemen. Het was ook niet avontuurlijk om rond te lopen in een sweatshirt met trots en blauw de naam van je universiteit dwars over je borstkas. En de werkelijk avontuurlijken hadden toch vast de beschikking over meer dan drie adjectieven om de bouwkundige grootsheid die hen omgaf te beschrijven. Grappig, cool en gaaf.

Chad wist dat hij in de buurt van deze Amerikanen nooit zou ontsnappen aan dat deel van hemzelf waar hij zo graag van los wilde komen. De verlegenheid, het slikken en blozen en lachen naar mensen wanneer het eerlijke antwoord zou moeten luiden: *gelul*.

Toch vroeg Chad zich soms af of zijn verlegenheid niet eigen-

lijk gewoon een verdedigingsmechanisme was, een schild dat hij geleidelijk aan had ontwikkeld. Misschien was op je tong bijten het enige wat je ergste dingen verborgen hield voor de wereld. Maar stel dat verlegenheid gewoon een vloek was en er in de wereld achter zijn gesloten lippen een veel beter leven op hem wachtte, de werkelijke Chad?

En dus besloot hij tot actie over te gaan, iets volslagen on-Chadachtigs te doen. Hij had zichzelf zover gekregen dat hij op avontuur was gegaan en nu moest hij zichzelf nog wat verder zien te krijgen. Hij zou zichzelf dwingen om te proberen vrienden te worden met een Britse student op Pitt. Want elke vriendschap was een pad en paden leidden altijd naar elders. Naar weer andere paden en nieuwe plekken. Misschien zelfs naar een beter leven. En dan, als Chad maar een nieuwe wereld kon vinden, zou hij daar huppelend door de straten gaan. Waar die hem ook naartoe brachten.

II(ii) Chad redeneerde dat de eerstejaars het meest open zouden staan voor nieuwe vriendschappen. Hij moest vroegtijdig zien toe te slaan, voordat er ondoordringbare clubjes en klikjes gevormd gingen worden. Dat was een les die Chad had geleerd van de fouten die hij had gemaakt in zijn eerste jaar op het Susan Leonard College. Daar was hij een tamelijk eenzame eerstejaars, een nauwelijks sociale tweedejaars geweest. Op de allereerste dag dat de inschrijving begon, was hij de aanvraag om zijn derde jaar in het buitenland door te brengen hoogstpersoonlijk gaan afleveren.

En zo stond Chad aan het eind van die eerste week in Engeland twee uur lang op de voorbinnenplaats van Pitt College. Twee uur lang en met de minuut wanhopiger, terwijl zijn tijdelijke vastberadenheid met de seconde slonk.

Ja inderdaad, gedurende die twee uur maakte een hele rij eerstejaars zijn opwachting. Maar ze kwamen niet in hun eentje aan, niet zonder metgezellen, zoals hij zich had voorgesteld. Ze kwamen aan in het gezelschap van ouders. Trotse, beschermende ouders. In nette kleren gestoken ouders. Ouders die om hun

geliefde kinderen heen dromden, gonzend van openlijke trots.

Steeds weer zag Chad hoe hetzelfde ritueel zich voltrok. De allereerste binnenkomst van de eerstejaars door de poort van Pitt in een zorgvuldig bijeengezocht ensemble van kleren die een optelsom vormden van zijn of haar gewenste image. De oudere vader die steevast de zwaarste lading wilde dragen. De hand van de moeder die trots ter hoogte van haar décolleté rondfladderde, en daar alleen bleef liggen om de steen of het medaillon te strelen van haar allermooiste halsketting. Dan later de terugkeer uit de kamer van de eerstejaars, nadat het nieuwe onderkomen van hun kind was gevonden en geïnspecteerd en de bagage afgeleverd. En ten slotte het afscheid. De eerstejaars wachtend op het moment dat het laatste dunne draadje van de navelstreng eindelijk voorgoed werd doorgesneden.

De arriverende families hielden hier en daar halt tijdens hun eerste ommetje over het perfecte grasveld. Er werd in schouders geknepen. Vingers wezen op de Gotische pracht van de universiteitsgebouwen, de gargouilles en de ruitvormige rasters van lood op de ramen, de ongelijkmatige trappen die omhoog wendelden vanuit de gedrongen, gewelfde deuropeningen. Donkere stenen gangen voorbij de voorbinnenplaats die meer van Pitts geneugten beloofden. De tuinen en de stokoude boom met zijn vermoeide takken die met stutten omhoog werden gehouden. De achterbinnenplaats met zijn minder aangeharkte grasveld, dat aan een weide deed denken. Het klonken van de houten hammers tegen de croquetballen. De schaduw van de zandstenen muur die over het gras spoelde in de richting van de studenten die languit om hun boeken en drankjes heen gedrapeerd lagen.

Pitt College was in 1620 opgericht, in hetzelfde jaar dat de Mayflower het anker had uitgeworpen in Plymouth Harbor. Chad zou acht maanden in de stad doorbrengen en zijn verwondering erover zou nimmer tanen.

Maar wat moest hij doen? Hij kon niet een heel gezin benaderen. Hij vond één enkel menselijk wezen al moeilijk genoeg.

En toen, net op het moment dat Chad zich had neergelegd bij het rampzalige falen van zijn plan, arriveerde zijn ideale

doelwit. Alleen. Van het mannelijke geslacht. Ja ja ja.

Chad dwong zijn benen om in beweging te komen voordat zijn hoofd zich tegen het plan kon keren.

Deel één was eenvoudig, een begroeting. En dan zou Chad zich klaarmaken voor deel twee van het plan, écht luisteren naar de naam en die dan ook werkelijk onthouden – een essentiële fase in het ontmoeten van mensen en een horde die hij gewoonlijk verzuimde te nemen omdat zijn zenuwen één en al witte ruis waren. En dan, deel drie, zou Chad aanbieden om de tassen te helpen dragen.

‘Hi, ik ben Chad,’ zei Chad.

Het ideale doelwit zette zijn bagage neer. En toen keek hij op naar Chad, zijn lippen strak, en zei: ‘Wie noemt er nou in godsnaam zijn zoon naar computergeneuzel?’

III(i) Waarom verhinderde de aanwezigheid van zes waterglazen uw verteller om buiten even een ommetje te gaan maken? Ja, dat moet ik uitleggen. Terugspoelen.

III(ii) Wanneer ik bij het raam vandaan loop, staan me daar vanaf de grond zes glazen aan te staren. Een van mijn routines bestaat eruit om elke avond zes waterglazen op de grond te zetten, keurig midden in mijn woonkamer.

Je kunt er niet omheen, zes glazen, neergezet in twee rijen van drie. En dat is natuurlijk ook precies waarom ik het doe. Om er niet omheen te kunnen, om me te weerhouden. Dus blijf ik staan, denk na en kijk dan op naar de klok. Tijd om te lunchen. Er zijn zeven uur verstreken sinds het telefoontje. Wat betekent dat ik de hele ochtend voor het raam heb gestaan terwijl de woorden van het telefoontje in mijn hoofd werden afgespeeld, steeds weer werden teruggespoeld en opnieuw afgespeeld in mijn hoofd. En zes glazen betekent dat ik vandaag nog geen water moet hebben gedronken. Nog geen druppel.

Het heeft er alle schijn van dat het telefoontje nu al een aan-

zienlijke verstoring van mijn routines teweeg heeft gebracht.

Sta mij toe het een en ander uit te leggen. Die zes glazen zijn, om een gangbare uitdrukking te gebruiken, een ezelsbruggetje – al geef ik de voorkeur aan mijn eigen term, een tastbaar geheugensteuntje. De tastbare barrière van de glazen herinnert me eraan om zes glazen water per dag te drinken. Er heeft zich namelijk ooit een gelegenheid voorgedaan, meer dan een jaar geleden, dat ik was vergeten om überhaupt enig water te drinken. Het vochtgebrek hield gedurende een gevaarlijk lange tijd aan. Ik kwam er al snel achter dat de effecten van dehydratatie nogal slopend kunnen zijn.

Dus nu de glazen mijn geheugen hebben opgefrist, pak ik er eentje op en loop ermee naar de keuken. Als ik daar aankom, zie ik drie borden die naast elkaar op de geblokte linoleumvloer staan. Wat betekent dat ik nog niet ontbeten heb. (Noch lunch of avondeten heb genuttigd, natuurlijk.)

Vervolgens ontdek ik in de gootsteen een omgekeerde slakom die ervoor zorgt dat ik niet bij de kraan kan. Mijn pavlovreactie bestaat eruit dat ik snel omlaag kijk en mijn genitaliën ontwaar. Ja, ik blijk volledig ongekleed te zijn.

Welk bespottelijk idee heeft me ooit qua geheugensteuntjes de link doen leggen tussen sla en genitaliën? Elke ochtend weer vind ik dat verband vagelijk verontrustend. Ik zou deze aanwijzing heel graag willen veranderen, zou de slakom moeten vervangen door een zware deegroller of een magnum champagne. Maar helaas, knoeien met je routines is een gevaarlijk spel.

Ik sta in de keuken mijn water te drinken en mijn slaslappe naaktheid te overdenken en loop dan naar de slaapkamer. Ik laat de slakom en het lege waterglas achter op het bed. Ik haal een boxer en een T-shirt onder mijn kussen vandaan.

Aangekleed keer ik terug naar de keuken. In de gootsteen en voorheen verborgen onder de omgekeerde slakom, staat een oude jampot. Dus nu weet ik wat er volgt. Ik ga naar de koelkast om brood te pakken dat ik zal roosteren en als ontbijt eten. Maar in de koelkast hangt een enkele rode kerstbal. Wat betekent dat ik mijn ochtendpillen nog niet heb genomen. Dus slik ik mijn

pillen, doe de kerstbal in de jampot en stop het brood in de broodrooster. Ik trek de bestekla open om een mes te pakken zodat ik pindakaas op mijn geroosterde brood kan smeren... En wat me aanstaart is een halloweenmasker van de Wookiee Chewbacca uit *Star Wars*.

Dus zet ik het masker op met het elastiekje onder mijn kin maar met het gezicht van de Wookiee boven op mijn hoofd, de oogaten naar het plafond gericht. (Het zou wellicht wat erg ingewikkeld worden om door het mondgat van Chewbacca te ontbijten, vandaar dat ik het zo draag.)

Hongerig eet ik mijn geroosterde brood met pindakaas. En dan, als ik klaar ben, zet ik de douche aan. Wat betekent dat ik nu het halloweenmasker kan afdoen, dat tot doel had om ongemakkelijk op mijn hoofd te blijven zitten tot het moment dat ik eraan denk om de douche aan te zetten. (Al zou ik onmogelijk kunnen zeggen wat een harige Wookiee met reinheid te maken heeft. Soms slaan mijn geheugensteuntjes ergens op, soms niet. Vaak is dat het resultaat van wat er toevallig voorhanden was toen de behoefte zich voordeed om nog een element aan een van mijn routines toe te voegen.)

Dus ik neem een douche, stuit op nog meer geheugensteuntjes, drink nog een glas water en lees de krant (op de aanwezigheid waarvan, in de gang voor de deur, ik gewezen ben door een zonnebril die in de douche hing). Dit alles neemt ongeveer twee uur van mijn tijd in beslag. Dan, na voltooiing van mijn ochtendtaken, ga ik aan mijn keurig opgeruimde eettafel zitten, waarop nog slechts drie voorwerpen liggen. Mijn dagboek, waar ik zo'n veertien jaar geleden voor het laatst in heb geschreven, mijn laptop en een oude, gele kies. Het dagboek heeft al enige tijd geduldig op dit moment liggen wachten, het moment waarop ik mijn verhaal zou beginnen te vertellen en ik zal het nu wel dra openslaan. Maar eerst de oude kies die boven op mijn laptop ligt. De kies is mijn talisman geworden, een herinnering aan het feit dat ik niet verslagen kan worden. Dus pak ik de kies op, houd hem in mijn vuist geklemd en doe mijn ogen dicht. En terwijl ik me verwarmd voel door dit geheugensteuntje dat me herinnert

aan mijn kracht, doe ik de laptop open om de gebeurtenissen van de ochtend op te tekenen. Maar dan kan ik me de volgorde niet meer herinneren waarin ik me zojuist van mijn ochtendtaken heb gekwet. (Het zou u op dit punt vergeven zijn wanneer u zou opmerken dat het wellicht meer vereist dan een voorzichtig ommetje om mij terug te brengen tot enige normaliteit.)

Ik slaak een geweldig diepe zucht, loop weer weg van de computer en ga terug naar de slaapkamer waar ik met mijn handen in de zij naar mijn bed sta te staren. Elke avond wanneer ik in bed wil kruipen, ontdek ik dat ik niet onder het dek kan vanwege een hele verzameling glazen, borden, kommen en andere prullaria die me daarvan weerhouden. En dus eindigt elke dag met dezelfde afmattende klus. Elke avond voordat ik ga slapen loop ik de hele woning door en zet al mijn tastbare geheugensteuntjes zorgvuldig terug op hun aangewezen plek om me te verzekeren van een geslaagde afwerking van mijn routines de volgende dag.

Vandaag herschik ik mijn geheugensteuntjes eerder, terwijl ik al doende aantekeningen maak zodat ik de details van mijn ochtendroutine voor u kan uittypen. Een ochtendroutine waarmee ik vandaag pas na drie uur 's middags klaar was. Wat betekent dat ik mijn middagroutine nu naar de avond moet verschuiven en mijn avondroutine naar dicht bij bedtijd. Maar dat geeft niet, ik weiger mijn herstel te laten dwarsbomen door kleine tegenslagen. En had ik mijn ingenieuze systeem van tastbare geheugensteuntjes niet gehad, dan zou er vandaag helemaal niets volbracht zijn.

Al dat nadenken over ingenieuze geheugensteuntjes heeft me in een opperbeste stemming gebracht. Ja, mijn gedachten zullen weer scherp zijn. Ik zal elke dag gaan trainen. Langzaam zal ik mijn kracht hervinden, het puikje van mijn verstandelijke vermogens.

Opeens wordt mijn stemming zo fris, zo helder dat me iets geweldigs te binnen schiet, iets wat ik me de afgelopen drie jaar niet heb kunnen herinneren – de betekenis van de slakom als geheugensteuntje. Ha, nee, niet een onaardige referentie aan het

formaat of de gezondheid van mijn genitaliën. Ja, iets zo voor de hand liggends.

Sla. Dressing: aankleden!

Ik heb vijf weken.

IV(i) Jolyon wreef zijn door de tas gemangelde handen. Ja, hij was chagrijnig. Maar hij was chagrijnig omdat een aantal tweedejaarsstudenten nou precies voor dat doel voor de portierswoning van Pitt waren geposteed: om freshers te helpen met het dragen van hun bagage en het vinden van hun kamer. En twee van hen waren momenteel bezig een jongen te helpen wiens hele houding uitstraalde dat hij tot op heden een leven van onafgebroken privileges had geleid. De vader van de jongen – admiraal? Lord? Sir? – had de hand weten te leggen op een bagagekar die nu beladen was met genoeg tassen voor een maharadja. Dus waar het op neerkwam was dat de tweedejaars er maar zo'n beetje achteraan lummelden en helemaal niets droegen. In plaats daarvan luisterden ze beleefd naar de moeder van de jongen, die verslag deed van de afgelopen zomer van de kleine Toby, waarvan hij de helft had besteed aan het opdoen van onwaarschijnlijk waardevolle werkervaring ten kantore van de minister van Buitenlandse Zaken, een persoonlijke vriend, en waarvan hij de andere helft had doorgebracht in Argentinië, waar hij had deelgenomen aan een polotoernooi.

Ondertussen had Jolyon de hele dag alleen met zijn zware tassen lopen zeulen. Een wandeling van twintig minuten naar het station, een treinreis, een metrorit, een tweede treinreis en weer een wandeling van twintig minuten naar Pitt. Maandenlang hadden zijn ouders, die uit elkaar waren, geruzied over wie hem naar het college zou rijden. Terwijl hun kogels om hem heen ketsten, ontdekte Jolyon in de geur van het buskruit de ware essentie van het probleem – wie van ons tweeën komt de meeste eer toe voor de intelligentie van onze zoon? Geen van zijn beide ouders wilde toegeven en van de eer leek geen fractie toe te

schrijven aan Jolyon zelf. En toen was de datum bekendgemaakt waarop de hoorzitting voor de scheiding van zijn ouders zou worden gehouden. Vandaag. Probleem opgelost.

Dus terwijl zijn ouders ongetwijfeld fysiek in bedwang werden gehouden door hun advocaten, liep Jolyon te sjouwen met een grote, zware koffer en over zijn schouder een sporttas gevuld met zoveel boeken en cassettebandjes als er maar in hadden gekund. Zijn schouders deden pijn en zijn handen en armen hingen volslagen gespeend van bloed en kracht langs zijn zij omhoog. En de aanblik van de kleine Toby had voor Jolyon al zijn vooroordelen omtrent deze instelling bevestigd. Dus ja, hij was nogal chagrijnig. Misschien wel erg chagrijnig.

Maar ondanks zijn slechte humeur had Jolyon sympathie opgevat voor de Amerikaan zodra die zijn mond had opengedaan. Jolyon had een jaar gereisd voor hij ging studeren en tijdens zijn wereldreis allerlei baantjes gehad omdat hij voortdurend bang was dat zijn geld op zou raken en hij terug naar huis zou moeten naar zijn ruziënde ouders – ouders die hem geen geld konden sturen omdat ze allebei leraar waren en het weinige geld dat ze hadden gebruikten om hun advocaten mee te betalen. Tijdens zijn reis had Jolyon alle jonge Amerikanen die hij was tegengekomen graag gemogen. In Vietnam had hij zich aangesloten bij een groepje vrienden uit New Mexico, onder wie het slimste en mooiste meisje dat hij ooit had gezien. Hij was van plan geweest om bij het troepje te blijven toen ze verder trokken naar Cambodja, hoewel hij zelf net uit Cambodja was teruggekomen. En toen had het slimste en mooiste meisje hem verteld over haar vriend thuis. Nee, meer dan een vriend – ze ademde diep in en onthulde een ring die ze in haar zak had bewaard. Haar verloofde.

Dus had Jolyon de benen genomen naar Thailand. Hij vond een baantje in een strandbar en dacht nauwelijks aan zijn ruziënde ouders, alleen aan het meisje, het gevoel van het zand tussen hun verstrengelde vingers als ze enkeldiep door de golven liepen.

Maanden na Azië, toen hij door Europa reisde, had Jolyon er

opnieuw voor gezorgd in de buurt te blijven van Amerikaanse backpackers. Ze waren lekker makkelijk in de omgang en hij voelde zich op zijn gemak en veilig bij hen in de buurt, vooral in precare situaties. Amerikanen geloofden in hun rechten en kwamen er luidkeels voor op. In hun constitutionalistische gezelschap voelde Jolyon zich altijd zeker.

Op een avond was hij in Venetië de Piazza San Marco overgestoken en had hij het gevoel gehad dat hij door het juwelenkistje van een rijke hertogin wandelde. Naast hem liep een jongen uit Montana die Todd heette en die het hele tafereel met open mond had aanschouwd en toen had gezegd: ‘Man, ik weet genoeg. Als ik die hele studie-ellende achter de rug heb, kom ik serieus in Europa wonen. De beste Amerikanen eindigen sowieso allemaal in Europa.’

Het idee dat de beste Amerikanen uiteindelijk allemaal in Europa eindigden stond Jolyon wel aan en Jolyon koesterde en cultiveerde graag de ideeën die hem aanstonden.

En deze Chad leek dik in orde. Jolyon had hem alleen maar met zijn naam geplaagd om aan te geven dat hij hem potentieel aardig vond. Maar toen schoot hem te binnen dat Amerikanen, in tegenstelling tot Britten, door de bank genomen niet op deze manier de aanzet gaven tot het sluiten van vriendschap. In gedachten ging hij nog eens na wat hij precies had gezegd. ‘Wie noemt er nou in godsnaam zijn zoon naar computergeneuzel?’

Ja, misschien hadden zijn woorden, bedoeld als een uitnodigende grap, door zijn chagrijnigheid wel een beetje erg sarcastisch geklonken.

IV(ii) ‘Chad is niet mijn doopnaam,’ zei Chad. ‘Het komt van mijn tweede naam – Chadwick.’

Maar Jolyon kon de grap niet laten voor wat hij was, moest hem nu ook helemaal afmaken om te laten zien dat het slechts als een grap was bedoeld. Hij probeerde luchtig te klinken. ‘Dus je hebt er zelf voor gekozen om naar computergeneuzel genoemd te worden?’

Wat hadden die Britten toch een sarcastische manier van klin-